هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

شاعر آزادی‌خواه

۲۱۴سال پیش در چنین روزی، برابر ۹ می ۱۸۰۵ میلادی، فردریش شیلر، شاعر شهیر آلمانی در ۴۵ سالگی درگذشت. شیلر را بیشتر به خاطر شعرهایش می‌شناسند، هرچند او نمایشنامه‌نویس، فیلسوف، پزشک و مورخ نیز بود. شیلر در کنار گوته جزو مشهورترین نمایشنامه‌نویسان آلمان نیز به شمار می‌رود. ترجمه آثار شیلر در ایران با برگردان نمایشنامه «خدعه عشق» از سوی میرزا یوسف‌خان اعتصام‌الملک (پدر پروین اعتصامی) به فارسی آغاز شد. این نمایشنامه از جمله آثار نخستین شیلر در دوره جوانی او است. اغلب آثار شیلر جنبه آزادی‌خواهانه دارند و او در این اثر از شیوه حکومت استبدادی حکمرانان محلی آلمان انتقاد کرده و فضای ضداخلاقی و پرخدعه و نیرنگ دربار را توصیف می‌کند. جالب است بدانید اجرای «خدعه عشق» تا مدت‌ها در ایالت‌های امپراتوری آلمان ممنوع بود.

تذکره

برهم‌زننده آرامش فراعنه

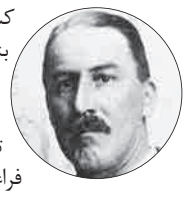

کشف مقبره توت عنخ آمون را شاید بتوان نقطه عطف تمام پژوهش‌های باستانی در منطقه خاورمیانه یا حتی کل جهان به‌شمار آورد. توت عنخ آمون از جمله نامدارترین فراعنه مصر در کنار رامسس دوم – فرعون هم‌عصر با حضرت موسی (ع) – قلمداد می‌شود. مقبره او ۴ نوامبر ۱۹۲۲ میلادی در دره پادشاهان باستانی مصر کشف شد و کاشف آن کسی نبود جز هاوارد کارتر، باستان‌شناس شهیر بریتانیایی که ۱۴۵سال پیش در چنین روزی، برابر ۹ می ۱۸۷۴ در لندن به دنیا آمد. کارتر از ۱۷ سالگی و با مطالعه هیروگلیف‌ها (خط تصویری مصریان باستان) علاقه خود را به مصر و تاریخ آن نشان داد و در ادامه با استخدام در «موسسه اکتشافات مصر» مشغول نسخه‌برداری از نقش‌های موجود روی اشیای کشف شده در آرامگاه‌ها شد. در سال ۱۸۹۹ میلادی کارتر بازرس کل بناهای مصر علیا شد و حفاری در دره پادشاهان را با جدیت بیشتری دنبال کرد. او نهایتا پاداش تلاش‌هایش در بیابان‌های مصر را با کشف مقبره توت عنخ آمون گرفت تا نامش به‌عنوان یکی از بزرگترین کاشفان در تاریخ ثبت شود.

فوکوس

نخستین نسل تاکسی‌متر در ایران

۵۰سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۹ اردیبهشت ۱۳۴۵ خورشید، روی همه تاکسی‌های تهران تاکسی‌متر نصب شد. نرخ کرایه به‌ازای هر ۳۵ متر، یک ریال تعیین شد.

فرجام

مدیر مهربان باغچه اطفال

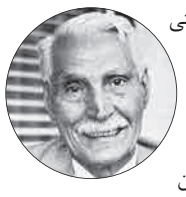

در تاریخ آمده است که وقتی جبار باغچه‌بان در سال ۱۳۰۳ خورشیدی تصمیم گرفت نخستین مدرسه مختلط را در تبریز ایجاد کند، مردم حتی آمادگی این را نداشتند که پسران خود را به مدرسه بفرستند. اما باغچه‌بان ناامید نشد و تا جایی پیش رفت که در کنار این مدرسه، نامش به‌عنوان بنیان‌گذار نخستین کودکستان ایران نیز در تاریخ ثبت شد. امروز زادروز میرزا جبار عسگرزاده معروف به جبار باغچه‌بان است. او ۱۳۴سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۹ اردیبهشت ۱۲۶۴ خورشیدی در ایروان (قلمرو امپراتوری روسیه و پایتخت کنونی جمهوری ارمنستان) به دنیا آمد. او که پس از تأسیس مدرسه و کودکستان خود نام «باغچه اطفال» را بر آنها گذاشته بود، پس از مدتی در میان مردم به باغچه‌بان معروف شد. در کلاس درس او سه کودک کر و لال هم حضور می‌یافتند که همین موضوع باعث شد باغچه‌بان به فکر دایر کردن کلاس‌های مخصوص برای کودکان ناشنوا بیفتد. او در سال ۱۳۱۲ خورشیدی نخستین مدرسه ناشنوایان را در تهران تأسیس و حتی روشی خاص برای تعلیم و درس دادن به این کودکان ابداع کرد.

دژاوو

حیوانات جاسوس؛ گناهکاران بی‌زبان!

در دهه ۶۰ میلادی، سازمان سیا طی پروژه‌ای پرهزینه و بسیار سری که حاصل پژوهش و تحقیق بسیار بود، گربه‌ای را که به داخل سفارت اتحاد جماهیر شوروی در واشینگتن رفت‌وآمد داشت، به دام انداخته و یک میکروفن گرانقیمت و غیرقابل ردیابی را در بدنش جاسازی می‌کند. هدف از این کار شنود مکالمات داخل سفارت، حیاط و اطراف آن برای شناسایی جاسوسان روس بود، اما اتفاقی غیرمترقبه تمام نقشه‌های سی‌آی‌ای را نقش بر آب کرد. چگونه؟ خیلی ساده، حیوان بخت‌برگشته در همان روزهای نخست آغاز ماموریت، بیرون سفارت شوروی زیر یک تاکسی رفت و کشته شد! سازمان سیا هم به این نتیجه رسید از حیوانی چون گربه نمی‌توان یک جاسوس خوب ساخت، پس بی‌خیال ماجرا شد! این که چقدر از این ماجرا حقیقت و چه مقدارش زاییده تخیل است، اهمیتی ندارد؛ مهم این است که هنوز و همچنان استفاده از جانوران برای مقاصد جاسوسی و حتی نظامی ادامه دارد و فریادهای گروه‌های حامی حیوانات نیز تاکنون ره به جایی نبرده است.

جاسوسی در زمین، هوا و دریا

کمتر از ۱۰ روز پیش مشاهده یک نهنگ مجهز به دستگاه‌های شنود و مکان‌یابی پیشرفته در سواحل نروژ بار دیگر مقوله استفاده ابزاری از جانوران توسط سرویس‌های جاسوسی را به تیتر یک رسانه‌های جهان تبدیل کرد. نهنگ فوق که از نوع بلوگا (نهنگ سفید) بود، ابتدا توسط سه ماهیگیر نروژی مورد شناسایی قرار می‌گیرد که با توجه به عدم مقاومت در برابر ماهیگیران، آنها موفق می‌شوند تجهیزات جاسوسی را که ظاهرا موجبات ناراحتی نهنگ را فراهم آورده بود، از بدن او جدا کنند. پیش از این استفاده

از دلفین برای جاسوسی از سواحل غزه و همچنین بهره‌گیری از کرکس برای رصد تاسیسات نظامی عربستان و لبنان توسط اسراییل آخرین نمونه استفاده از حیوانات برای مقاصد اطلاعاتی و جاسوسی به شمار می‌رفت و انتظار می‌رود در آینده نیز کشف و خنثی‌سازی این جاسوس‌های بی‌زبان و بی‌گناه در اقصی نقاط دنیا ادامه داشته باشد.

انسان و حیوان، همرزمان قدیمی

استفاده از حیوانات در جنگ قدمتی به درازای تاریخ بشر دارد. اسب‌ها مثال بارزی بر این ادعا هستند، اما امروز تفاوت آنجاست که در گذشته انسان و حیوان در میدان جنگ به صورت یک تنِ واحد درآمده و هر دو ضمن کارزار برای حفاظت از نیمه کامل کننده خود تلاش می‌کردند. درواقع ماجرای بهره‌کشی صرفا یکطرفه نبود، تا جایی که سربازها ابتدا به اسب خود آب و علف داده و سپس خود غذا می‌خورند. می‌گویند در زمان جنگ‌های ناپلئون و انگلستان یک کشتی فرانسوی توسط ناوگان دریایی بریتانیا غرق شده و کلیه خدمه آن کشته می‌شوند. این میان تنها یک میمون ملبس به یونیفرم نظامیان فرانسوی که ظاهرا وظیفه سرگرم ساختن سربازان را برعهده داشته، زنده از کشتی خارج می‌شود و انگلیسی‌ها در اقدامی ظاهرا نمادین حیوان بیچاره را به‌عنوان جاسوس فرانسوی‌ها به دار می‌آویزند! اگرچه این اقدام امروز مشمئزکننده و احمقانه به نظر می‌رسد، اما باید پذیرفت سوءاستفاده‌هایی که اکنون دولت‌ها از حیوانات می‌کنند، آنچنان فرقی با اقدام سربازان انگلیسی در دار زدن آن میمون شوربخت ندارد.

معما

فتح بام دنیا

در سال ۱۸۰۸ میلادی انجمن سلطنتی جغرافیا وابسته به دولت پادشاهی انگلستان تصمیم گرفت طی یک نقشه‌برداری مثلثاتی ارتفاع همه کوه‌های جهان را ثبت و ضبط کند. کار نقشه‌برداری آغاز شد و در سال ۱۸۳۰ میلادی تیم نقشه‌بردار به رشته کوه‌های هیمالیا رسیدند، اما در همان ابتدای کار دولت نپال به خاطر شکی که به نیت گروه انگلیسی داشت، اجازه ورود به آنها را نداد. بیش از ۲ دهه طول کشید تا نهایتا انگلیسی‌ها توانستند قلل مرتفع هیمالیا را نیز ارتفاع‌سنجی کنند. در سال ۱۸۵۶ میلادی گروه نقشه‌بردار پس از اندازه‌گرفتن کوه شماره ۱۵ رشته کوه هیمالیا که محلی‌ها به آن «چامولونگما» می‌گفتند، متوجه شدند تا آن لحظه با کوهی به آن ارتفاع برخورد نکرده‌اند. چندی بعد کوه شماره ۱۵ به افتخار جرج اورست، رئیس تیم نقشه‌برداری منطقه شبه‌قاره هند، «اورست» نام گرفت و در پایان پروژه نقشه‌برداری مشخص شد این کوه با ارتفاع ۸۸۴۸ متر، عنوان بلندترین قله جهان را از آن خود کرده است.

رقابت با فرانسه و سوییس

از لحظه اعلام اورست به‌عنوان بلندترین کوه جهان، گروه‌های حرفه‌ای کوهنوردی در سرتاسر دنیا برای فتح آن شروع به برنامه‌ریزی کردند، اما ناشناخته‌بودن طبیعت هیمالیا و ارتفاع وحشتناک اورست تا سال‌های سال تلاش گروه‌های مختلف کوهنوردی برای فتح بام دنیا را با شکست مواجه کرد. تا این که بالاخره در سال ۱۹۵۳ میلادی انجمن سلطنتی جغرافیا که سال‌ها پیش در اندازه‌گیری ارتفاع «اورست» نقش مهمی را ایفا کرده بود، تصمیم گرفت با تشکیل یک گروه مکتشف، نخستین صعود موفق به قله اورست را به نام انگلستان ثبت کند. با توجه به برنامه‌ریزی فرانسوی‌ها برای صعود به اورست در سال ۱۹۵۴ میلادی و همچنین تصمیم سوییسی‌ها برای فتح این کوه در سال ۱۹۵۵، انگلیسی‌ها تنها فرصت باقیمانده برای امتحان کردن شانس خود را در تجهیز سریع یک گروه کوهنوردی اکتشافی می‌دیدند، چه آن که اگر این مهم در سال ۱۹۵۳ به سرانجام نمی‌رسید، فرصت مجدد برای آماده‌سازی یک گروه جدید به سال ۱۹۵۶ موکول می‌شد.

سپردن فتح قله به ارتش

افتخار نخستین فتح بلندترین قله دنیا چیزی نبود که انگلیسی‌ها بخواهند آن را تقدیم فرانسوی‌ها و سوییسی‌ها کنند، پس برای از دست‌ندادن فصل مناسب، یک گروه اکتشافی به رهبری ژنرال جان‌هانت از نیروی زمینی ارتش انگلستان مامور انجام این کار شد. هانت به منظور این کار ادموند هیلاری، کاشف و کوهنورد نیوزیلندی را به استخدام خود درآورد و ماه می (اردیبهشت و خرداد) برای کلیدزدن پروژه در نظر گرفته شد. در موعد مقرر یعنی می ۱۹۵۳، ادموند هیلاری و یک کوهنورد نپالی به نام تنزینگ نورگای صعود به اورست را آغاز کردند و ۲۹ می در ساعت ۱۱:۳۰ به قله رسیدند. به این ترتیب نام ادموند هیلاری – که بعدها به خاطر این فتح از ملکه انگلستان لقب «سِر» گرفت – و تنزینگ نورگای که امروز سالروز درگذشت اوست (۹ می ۱۹۸۶ در ۷۱سالگی) به‌عنوان نخستین فاتحان بلندترین قله جهان در تاریخ به ثبت رسید.

تنزینگ نورگای (راست) و ادموند هیلاری، بر فراز اورست – ۱۹۵۳

جدول شماره ۱۶۸۹

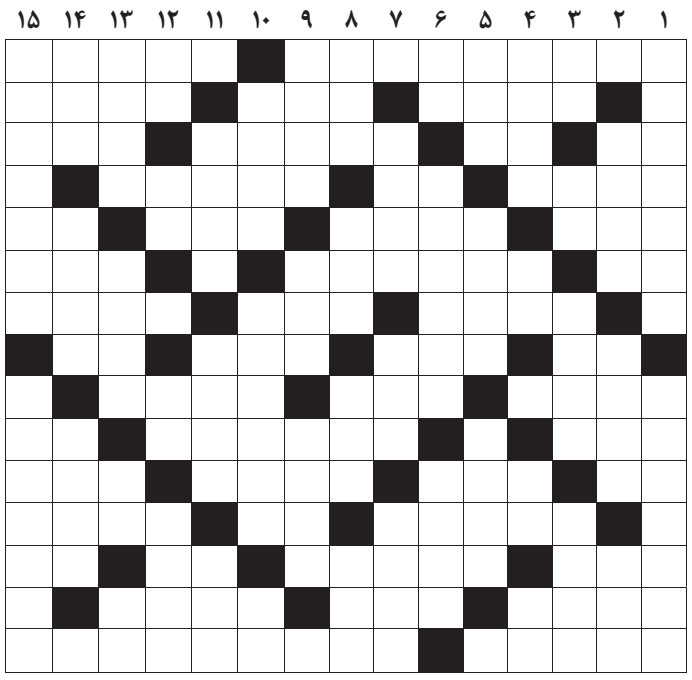

افقی

۱ـ موشک ضدکشتی-نمک‌ها
۲ـ جنگ و جدل-با آچار باز می‌شود-مخفف افسوس
۳ـ زمینه-بز نر-نفرات-پدر آذری
۴ـ جمع وزیر-تکرار حرفی-بیماری زردی
۵ـ شیر درنده-خواهان-جام‌ورزشی-آب‌بند
۶ـ واحد پول ژاپن-از ورزش‌های رزمی-علف خوردن حیوانات
۷ـ از شهرهای استان گیلان-حاجت و مقصود-قصه‌گو
۸ـ مردن بر اثر غصه-دندان فیل-جرح-خرد و کوچک
۹ـ ثمره و محصول-دندان روی آن استوار است-اندیشیدن
۱۰ـ بیماری مسری خطرناک-آبجی-کشیش
۱۱ـ رمق آخر-عمیق-از ماه‌های پاییزی-کدر
۱۲ـ از گیاهان خزنده، رنگ گل‌هایش آبی و صورتی و در درمان سرماخوردگی موثر است-ناشنوا-راه‌راه
۱۳ـ آزاد-پیشینه-برج کج-نقش تئاتری
۱۴ـ جمله دستوری-محافظ گل-نزاع و درگیری
۱۵ـ وسیله آبخوری-قسمتی از مغز که قشر آن را بانخاع مرتبط می‌کند

عمودی

۱ـ بزرگترین فرقه مسیحیت-از شهرهای کانادا
۲ـ آراسته-حریر-علامت فعل استمراری
۳ـ فلز سرخ-کهنه و پوسیده-پرهیزگاری-وسیله روفتن برف
۴ـ تکیه‌داشتن-از حروف انگلیسی-کوچکترین واحد انتقال صفات-حرف انتخاب
۵ـ یار کلنگ-اقبال و بخت-از مشتقات نفت
۶ـ گل محمدی-سردار و سپهبد-پهن و وسیع
۷ـ دیکته-بدن و هیکل-غذای ایرانی
۸ـ سارشک-از حروف یونانی-مرغ سعادت-واحد شمارش نان
۹ـ از خطوط قدیمی-بیهوده و اضافه-مجموعه‌ای از ارتباطات
۱۰ـ ربع هر چیزی-سعادتمند-تصدیق روسی
۱۱ـ جلادادن-جدید و امروزی-محافظ سم اسب
۱۲ـ مفر نشده-بالای فرنگی-خوب و نیک-رنگارنگ
۱۳ـ زبان-بنده و نوکر-مغز-کلمه درد کشیدن
۱۴ـ ماه خارج-از آلات آرایش قدیمی-حیوان باربر
۱۵ـ محاسب-به دست آوردن آگاهی

حل جدول شماره ۱۶۸۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ت	ل	■	ه	س	ت	ر	ا	ب	ا	د	■	د	ا	م
۲	ر	ا	و	ر	ا	■	ا	س	د	■	ب	ا	م	ل	ا
۳	م	ی	ر	ا	ر	■	ا	ک	ت	و	ر	■	س	ی	ا
۴	ی	و	ا	ش	■	ن	و	ر	■	و	ا	ت	ر	ل	و
۵	ن	س	■	ا	م	ی	ن	■	م	ه	ل	ک	■	ه	ر
۶	ا	■	د	ر	س	ر	■	ب	ی	ر	ا	ه	ه	■	ی
۷	ل	ب	و	■	ی	ا	ق	و	ت	■	م	ل	ا	م	ت
۸	■	و	ا	ن	■	ن	ب	■	ر	ل	■	م	ل	ی	■
۹	ا	ب	ر	ق	و	■	ر	ه	ا	ی	ی	■	ن	ا	ک
۱۰	ن	■	ه	د	ف	د	ا	ر	■	ق	د	ق	د	■	ا
۱۱	ا	ک	■	ی	ت	ا	ق	■	ر	و	ی	ر	■	ه	ر
۱۲	ه	م	ا	ن	ن	د	■	ب	ک	ا	■	ل	و	ی	د
۱۳	ی	ا	ن	گ	■	ا	ی	ر	ل	ن	د	■	ل	و	س
۱۴	ت	ن	ب	ی	ه	■	ا	و	ا	■	ا	ی	ا	ل	ت
۱۵	ا	ه	ر	■	س	ی	ب	ز	م	ی	ن	ی	■	ا	ی